

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 79. — ŠTEV. 79.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 5, 1922. — SREDA, 5. APRILA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

ZA NACIJONALIZIRANJE PREMGOVNIKOV

PREDSEDNIK LEWIS JE IZJAVIL PRED DELAVSKIM KOMITEJEM POSLANSKE ZBORNICE, DA JE NACIJONALIZIRANJE PREMGOVNIKOV DEŽELE EDINA VARNA POT K MIRU V TEJ INDUSTRIJI. — ON PA NI ZA ZVEŽNO LASTNOST. NASPROTUJE TUDI TRIBUNALU ZA DOLOČENJE PLAČ IN DELAVNIH POGOJEV, KAJTI TO BI BILA PRISILNA ARBITRAŽIJA. — STALIŠČE BARONOV.

Washington, D. C., 3. aprila. — Nacijonaliziranje premogarske industrije je priporočil hišnemu delavskemu komiteju J. L. Lewis, predsednik United Mine Workers of America kot edino rešitev sporov med premogarji in lastniki rogov, katerih ne bo konec toliko časa, dokler ne bo prevzela vlada kontrole nad položajem.

Taka nacijonalizacija pa nima nikakor za cilj vladnega lastništva, — je rekel Mr. Lewis; določanje plač in delavni pogojev za premogarje ali pa določanje cen premoga. Uveljaviti je treba vladno operacijo v namenu, da se ustavi obratovanje rogov, kar bi zagotovilo boljši zaslužek za premogarje, legitimne dobičke za delodajalce in cenejši premog za občinstvo.

Mr. Lewis je naprtil Privdo za sedanje zadeve na rame delodajalcev, ki se niso hoteli držati dogovora, da bodo sklenili nov kontrakt. Premogarji, — je rekel, — si niso le želeli novih kontraktov, pač pa tudi storili dejanske korake vnamenu, da dovedejo do tega, a vse njih tozadevne predloge so delodajalci zavrnili.

Skozi štiri ure je šel Mr. Lewis dolgo ugovarjanje, v katerem je obrazložil položaj v premogarski industriji. Rekel je, da so premogarji v zadnjih letih veliko trpeli vsled pomanjkanja prilike za delo, vsled vedno naraščajočih cen življenjskih potrebščin ter nepravilnega stališča od strani delodajalcev, ki so delali ob istem času velike dobičke potom različnih manipulacij.

Če bi se delodajalci držali kontrakta, sklenjenega z nami, bi se ne pojavilo sedanje obžalovanje vredno stanje razmer v industriji mehkega premoga, — je rekel. — Vse difference bi se morale uravnati potom dogovora in izognili bi se lahko prekinjenju obratovanja v tej industriji. Naša organizacija obžaluje bolj kot drugi potrebo prekinjenja obratovanja od strani unijskih premo-

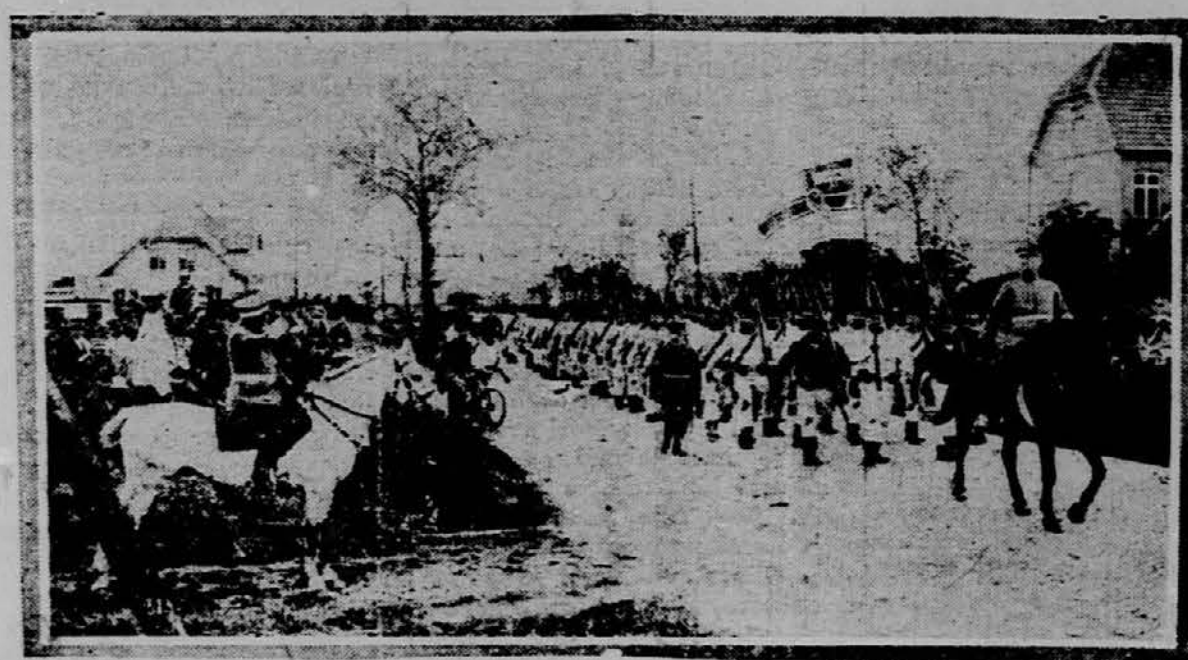
garjev dežele. Mi smo storili vse, kar je bilo človeško mogoče, da preprečimo to prekinjenje. Skozi več mesecev smo si na vse mogoče načine prizadevali, da dovedemo delodajalce v mehkih premogovnikih do tega, da drže svojo besedo, dano nam in vladi ter se sestanejo z nami na skupni konferenci, kjer bi se lahko sklenilo nov dogovor glede plače in delavnih pogojev ter preprečilo izbruh stavke in prekinjenje obratovanja.

Neizprosno stališče delodajalcev.

Vsproti neizprosne stališča od strani delodajalcev pa ni preostalo premogarjem ničesar drugega kot pustiti delo, ko je stari dogovor potekel ter čakati na uveljavljanje drugega dogovora, s katerim bi se določilo plače in delavne pogoje. Vsi trezno misleči ljudje priznavajo, da je treba konec konca uveljaviti dogovor potem akreditiranih zastopnikov organiziranih premogarjev dežele ter je vsled tega prav posebno obžalovanja vredno, da je treba na stotine in stotine tisoč mož potegniti iz industrije na škodo socialnega in ekonomskega blaginje naše dežele, predno se more vsiti skupna konferenca in predno bo mogoče skleniti dogovor. Odgovornost za to je treba brez vsakega dvoma naprtiti na rame delodajalcev, ki so posledno in arogantno zavrnili izpolnjenje njih obveznosti, da se sestanejo s premogarji na skupni konferenci ter se dogovore z njimi glede novega plačilnega dogovora.

Na vprašanje Blanda, kakšne so prilike za konferenco med premogarji in delodajalci je odvrnil Lewis, da se bodo morali delodajalci končno udati javnemu pritisku ter zadostiti določbam dogovora s premogarji.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

PARADA NEMŠKIH MORNARJEV.

Sluka nam kaže parado nemških mornarjev v Kielu. Zavezniki pravijo, da jih vzgajajo častniki v istem duhu kot so jih vzgajali za časa kajzerjevega režima. Takoj za poveljnikom stopa zastavonoša z novo nemško republikansko zastavo.

STALIŠČE NEMČIJE NA NOVO RAZDOBJE V GENOVSKI KONFERENCI

Pomagajte Nemčiji, če hočete preosnovati Evropo. — bodo rekli Nemci na konferenci.

Berlin, Nemčija, 3. aprila. — (Poroča Cyril Brown.) Nemčija je zbolela na čudni bolezni, ki je v zvezi z genovsko konferenco. Glavni simptom bolezni je pesimizem, pomešan z optimizmom in obratno. Noben misleč Nemec, vključno profesionalne humoriste, ne pričakuje, da bi prišlo kaj iz Genove z izjemo nadaljnjih konferenc, a vsi misleči Nemci upajo proti vsem upanjem, da bo prišlo iz konference nekaj koristnega za Nemčijo.

Nemške priprave za konferenco so dosegle svoj višek v "kronskih" svetih, katerim predseduje predsednik Ebert v svoji palači na Wilhelmsstrasse. Na teh posvetovanjih se je zopet in zopet omamlilo nemške kampanjske taktike in nemško strategijo na konferenci. Cela zadeva bo izročena Rathenau-u. Kancelar Wirth bo šel na konferenco, če bo šel Lloyd George, a le v dekorativne svrhe ali "lastnosti reprezentanta" kot se glasi nemški izraz.

Ni treba imeti sil vededeževalca, da se ne uganee kakšna bo nemška politika na genovski konferenci. Na konferenci in izven nje, na pozornici in za kulisami, očiščeno, družabno neformalno in socialno propagandistično bo igrala Nemčija v Genovi na gostih, kojih zvoki se bodo glasili v besedah: Pomagajte v prvi vrsti Nemčiji, ker je to neobhodno potrebno za rekonstrukcijo celega sveta.

Vse člane konference in žurnaliste se bo neprestano spominjalo na to geslo, ki je soglasno z nemškim naziranjem edino logično. Če bo imel priliko pa bo Rathenau tudi predložil poseben program, kako pomagati v prvi vrsti Nemčiji in če ne drugače tudi ostalemu svetu.

Ta ekscentrični kapitan industrije, pesimistični modrijan in praktični državnik bo brez dvoma vprizoril v Genovi najbolj siljajočo predstavo o sebi svoje karjere. Rathenau je osebno za enkrat take molčeč, da je egiptovska sfinxa v primeri z njim stara klepetulja, a upati je, da bo zlozil svoj molk na predvečer odpovedanja v Genovi.

Nemški program za konferenco pa je prilično jasen. Nemčija bo zahtevala veliko inčenzsko posojilo, dolg moratorij, sovdeležbo pri rekonstrukciji Rusije in dolbeče, ki naj bi končno dovedle do revizije versailleške mirovne pogodbe.

Nobenega dvoma, tudi ne more

PARADA NEMŠKIH MORNARJEV.

Sluka nam kaže parado nemških mornarjev v Kielu. Zavezniki pravijo, da jih vzgajajo častniki v istem duhu kot so jih vzgajali za časa kajzerjevega režima. Takoj za poveljnikom stopa zastavonoša z novo nemško republikansko zastavo.

STALIŠČE NEMČIJE NA NOVO RAZDOBJE V ANGLEŠKI POLITIKI

Pomagajte Nemčiji, če hočete preosnovati Evropo. — bodo rekli Nemci na konferenci.

London, Anglija, 4. aprila. — Presenetljiva zmaga ministrskega predsednika Lloyd Georgea v angleški poslanski zbornici, ki je dobil zaupnico slednje z 372 glasovi proti 94, je imela učinek kratke, a mogočne nevihte, ki je izčistila politično ozračje. Očividno razkačen vsled namigavanj v številnih krogih, da se izogiba direktnemu glasovanju glede zaupnice, s katero naj bi se odobrilo vladno politiko z ozirom na bližajočo se konferenco v Genovi, je vrgel ministrski predsednik rokavice pred svoje nasprotnike takoj v pričetku debate, ko je izjavil, da bo kabinet stal ali padel z izidom glasovanja. Uspeh glasovanja ni pustil nobenega dvoma glede dejanske moči sedanje vlade.

Opozicija je osredotočila svoj napad na amandement delavskih članov zbornice, s katerim bi se dalo izraziti pomanjkanje zaupanja v vlado. Ko je na amandement propadel v celih plohi "ne-jev", je bila zadeva tako dobro odločena in na to sledeča debata je bila zgolj formalno zadeva.

Boja proti koaliciji pa se vendar še ni opustilo in Sir Wm. Hicks, unionist, namerava predložiti jutri zbornici resolucijo, v kateri se bo glasilo: — Po mnenju te zbornice je mogoče od pomoči pomanjkanju definitivnega in doslednega principa v politiki sedanje koalicijske vlade le z ustanovitvenjem ministristva, sestavljenega iz mož, katere združuje identičnost političnih principijev.

— Po mnenju te zbornice je mogoče od pomoči pomanjkanju definitivnega in doslednega principa v politiki sedanje koalicijske vlade le z ustanovitvenjem ministristva, sestavljenega iz mož, katere združuje identičnost političnih principijev.

GENERAL PERSHING SE JE PREHLADIL.

Washington, D. C., 3. aprila. — Na zdravnikovo povelje je moral general Pershing ostati več dni v postelji. Predvečerašnjim se je hudo prehladil.

biti, da bo Rathenau v družbi svojih boljšejskih "zaveznikov" hudo izigral Poincareja proti Lloyd George-u. Resno nemško javno mnenje smatra namreč Genovo za bojno polje, kjer bo zadel Nemčija na velike težkoče, kjer pa ne boj boj več tako brezupen kot je bil dosedaj.

Privkrat izza vojne ima namreč Nemčija v svojih rokah par dobrih kart in v Rathenau izurjenega človeka, ki bo igral te karte proti evetu zavezniških talentov.

SOVJETSKI ODPOSLANCI IN NEMŠKA DELEGACIJA

Sovjetski delegati so se sestali z nemškimi uradniki, da se posvetujejo glede nastopa.

Berlin, Nemčija, 4. aprila. — Ruski sovjetski delegati na genovski konferenci so se osvetovali večeraj na dolgo in široko z nemškimi uradniki v namenu, da pridejo do sporazuma glede skupne akcije na genovski konferenci. Ničesar pa se ni dosedaj objavilo glede narave programa ter obsega, do katerega so Nemci pripravljeni podpirati zahteve in prošnje Rusov.

Kljub splošnemu utisu, da se mude Rusi le v Nemčiji le v neoficielni lastnosti, medtem ko se nahajajo na potovanju v Italijo, kažejo vendar povsem neobičajno pripravljenost, da se odzovejo vsem številnim ofcijelnim in družabnim sestankom, katere se je priredilo zanje.

Včeraj je priredil ruskim delegatom banket dr. Rathenau, nemški minister za zunanje zadeve in med navzočimi so bili tudi številni nemški industrialni, finančni in politični voditelji, v družbi visokih vladnih uradnikov.

Leonid Krasin, sovjetski minister za inozemsko trgovino, ki je dospel semkaj kmalu po opoldne, se je vdeležil tega banketa ter se je pozneje posvetoval s številnimi odličnimi industrialci in bankirji.

Objavilo se je, da bodo med izvedenci, ki bodo spremljali nemško delegacijo, ko bo odpotovala slednja v soboto v Genovo, tudi Herr Buecher, tajni svetnik; — Hans Kraemer, načelnik komiteja namških reparacijskih izvedencev; Franc von Mendelssohn, predsednik berlinske trgovske zbornice; profesor Karol Duisberg, načelnik nemške anilinske industrije; Karol Bergmann, prejšnji podtajnik zakladnice; dr. Melchior, bankir; Viljem Cuno, generalni upravitelj Hamburg-American črte in Rudolf Wiessel, prejšnji ekonomski minister.

Nadaljni finančni in industrijalni izvedenci, katere je izbrala vlada, bodo ostali doma, dokler ne bo dr. Rathenau, načelnik nemške delegacije, informiranglede nemške kvote zastopnikov pri različnih komisijah, katere bo imenovala konferenca.

UBIL VDOVO IN SEBE.

Fresno, Cal., 4. aprila. — James Randol, ki je v nedeljo zvečer ustrelil Mrs. Gertrudo Holstein, bogato vdovo iz Fresno, ker je več kot enkrat zavrnila njegove ljubezenske ponudbe, je umrl na posledičah ran, katere si je zadal sam kroglo. Umor se je završil v veži nekega hotela. Policijsko poročilo kaže, da je živel Randol v skrajni revščini.

DELODAJALCI SO ZAČELI POPUŠČATI

NEODVISNI DELODAJALCI SO RAJE PRIPRAVLJENI PRIVOLITI V ZAHTEVE DELAVCEV. ISKANJE TRUPLJA JE OHRA NILI EN ROV V OBRATOVA. NJU. POSEBEN VLADNI ODBOR NAJ PREIŠČE RAZMERE.

New York, 4. aprila. — Vodi telji premogarske stavke so objavili danes, da se bo generalni politični komitej antracitnih premogarjev sestel jutri tukaj, da sklepa poročane ponudbe več neodvisnih proizvajalcev premoga, ki hočejo baje takoj privoliti v devetnajst plačilnih zahtev premogarjev, če li se slednji vrnil na delo.

Sprejem teh ponudb, katere pozdravljajo unijski možje kot "prvi razkol v vrstah delodajalcev", bo imel mogoče za posledico pogajanja glede reparacijskih kontraktov ter tudi zopetno odprtje prizadetih rogov, soglasno z okrajnimi predsedniki United Mine Workers of America.

Nekateri izmed štirideset delegatov v treh obhaj. unijskih, iz katerih je sestavljen politični komitej, so dospeli danes semkaj.

C. J. Golden, predsednik okrajn. O v Shamokin, Pa. je izjavil, da obratuje vsaj en antracitni rovin to kljub stavki. To je rovin Philadelphia and Reading Coal Company v Locust Gap, Iowa, kjer je skozi tri mesece trideset mož neprestano kopalo, da najdejo truplo nekega premogarja. Stanley Zoliskija, ki je izginil pod plazom trdega premoga v pričetku meseca januarja.

To kršenje povelja za stavko je postalo splošno znano, ko je Mr. Golden pred meznim komitejem naprosil za skupno dovoljenje premogarjev in delodajalcev, da se nadaljuje s tozadevnim delom kljub stavki.

Soglasno z Goldenom je delal Zoliski v nekem tunelu z nekim drugim, po imenu Barrett, ko so stene tunela popustile. Barrett je rekel, da je bil njegov tovariš pokopan pod nešteti tonami premoga.

Devetsto ton premoga se je že odstranilo s pozorišča nesreče v nsporu, da se najde truplo Zoliskija. Če se bo nadaljevalo z delom, — je rekel Mr. Golden, — se bo še nadalje odposiljalo po dvajset ton premoga na dan iz dotičnega rova.

Unijski voditelji so razpravljali danes o nacijonalizacijskem načrtu za premogarsko industrijo, kot ga je predložil včeraj Mr. Lewis hišnemu delavskemu komiteju.

Prvi korak v tem oziru, — soglasno z Mr. Goldenom, — bo uvedba predloge v kongrestu, ki bo določala imenovanje vladnega komiteja, katerega naloga bo najti dejstva. To zastopstvo bo dobilo nalogo, da natančno preišče razvoj rogov, trošenje, dobičke, delavske razmere, plače delavcev ter razmere na premogovnem trgu.

— Mi smo prepričani, — je rekel Golden, — da bodo razkritja takega komiteja dovedla javnost do tega, da bo zahtevala, naj se

Pozor potniki!

Parnik "Argentina", ki je imel 29. aprila odpluti v Trst, je preklancan. 20. maja pa bo odplul v Trst parnik

"President Wilson".
III. razred do Trsta \$102.50;
II. razred \$160.00 in \$5.00 vojneg. davka.

Vsa pojasnila daje tvrdka Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

vzame kontrolo nad industrio iz rok privatnih interesov ter jo stavi pod vladno nadzorstvo.

— Ena izmed točk programa unijski, ko bo prišel čas za nacijonalizacijsko zakonodajo, se bo tikala urejevalne kontrole vseh rogov. To bo pomenjalo, da bo vlada lahko prepovedala razvoj novih polja, dokler ne bodo sedanja polja izčrpana.

— S tem se bo tudi napravilo konec obstoječim razmeram prevlekega razvoja novih rogov, spravilo produkcijo v soglasje s povpraševanjem ter izločilo prevleko število dela, zaposlenega sedaj v premogarski industriji.

SMRT STAREGA EKSPRESNEGA SLA.

Ogden, Utah, 4. aprila. — Tukaj je umrl A. J. Ross, star triin devetdeset let, upokojeni sel Wells Fargo ekspresne družbe, ki se je sam spoprijel s sedmimi roparji, ko so slednji napadli leta 1883 neki vlak v Nevadi, na katerem je bilo zlata v vrednosti \$80,000. Ross je bil tekom spopada ranjen, a je ubil enega izmed banditov dočim je ranil štiri nadaljne.

Ross je bil rojen v Maine ter je prišel v Californijo leta 1856. Pozneje je postal poštni voznik v Montani in Utah ter je imel številne spopade z različnimi banditi in Indijanci. Pri Wells Fargo kompaniji je služil skoro petdeset let. Nikdar ni bila ukradena nobena pošiljatev zlata, poverjena njegovi skrbi.

900,000 DIJAKOV NA KITAJSKEM.

Peking, Kitajska, 4. aprila. — Statistike, katere je objavilo pred kratkim vzgojno ministristvo, kažejo, da je sedaj na Kitajskem več kot 900,000 dijakov, ki študirajo v približno 40,000 šolah.

Tozadevne podatke se je dobilo iz poročil različnih provinc, ki so se odzvale ofcijelnemu pozivu.

V pričetku prihodnjega šolskega leta se namerava otvoriti približno 15,000 nadaljnjih šol.

Posiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočoe za vsako naše nazkazilo izplačilo potrdilo a podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumno s tem ne bomo zaprejš več razposiljali dosedaj običajnih obvestil s označbo Gneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na radnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 9. decembra 1921 ali kasneje, izplačilo potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Frank Sakser State Bank.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki cenah, varnostno in hitro. Včas se bote naše cene slednje:

Jugoslavija:		
Razposilja na radnjo pošto in izplačuje "Mr. p.štini čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.		
300 kron	\$ 1.15	1,000 kron .... \$ 3.60
400 kron	\$ 1.50	10,000 kron \$35.00
500 kron	\$ 1.85	

Glasom narodbe ministristva za pošto in trzejov v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati nemško potom pošto oficiale v dinarjih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kromo ostane torej neizpremenjeno.

Italija in naslednje ozemlje:

Razposilja na radnjo pošto in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.		
50 lir	\$ 3.30	500 lir \$28.50
100 lir	\$ 6.00	1000 lir \$56.00
300 lir	\$17.70	

Nemška Avstrija:

Razposilja na radnjo pošto in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji ceno ameriške dolarja. Naša pristojbina za vsake posebejno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; za vsake nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljam tudi dolar-čekte in polizjane ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat naprilačno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni letnega dne kot nam poštni denar čepo v rokah. Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in očitni pooblaščenec imamo najmanjše izvedljive ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za vas, ki se ali so ali bodo posiljevali naše banke.

Denar nam je poštni najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York (Adriatic-American)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876**NAJ GOVORI PREDSEDNIK.**

Sedaj, ko se je vnela bitka v premogarski industriji, je predsednik Harding brez dvoma oni, ki mora napraviti naslednji potezo.

Premogarski baroni se nočejo sestati s premogarji in premogarji se vsled tega ne morejo sestati z delodajalci, da razpravljajo z njimi glede novega dogovora, tikajočega se plačilne lestvice ter drugih stvari v premogarski industriji.

Tako delodajalci kot premogarji se pa morajo sestati z vlado Združenih držav, če bodo pozvani na sestanek.

Če je sploh bil kdaj kak slučaj, ki je zahteval neposredno zvezno preiskavo, ga imamo sedaj tukaj v obliki premogarske stavke.

Narod hoče vedeti na določen način, kako se glase odgovori na gotova, povsem enostavna vprašanja:

— Kako se uveljavljajo cene premoga, katere mora plačevati konsument?

— Koliko dobiva delodajalec?

— Koliko dobivajo prekupeci in prodajalci na drobno?

— Kakšne so plačilne ali mezduje pristojbine za premogarje, prvič v premogovnikih trdega premoga; drugič v unijskem ozemlju mehkega premoga in tretjič v neunijskih ozemljih mehkega premoga?

— Koliko premogarjev je treba, da dobavijo Združenim državam potrebno množino mehkega in trdega premoga?

— Če je število premogarjev preveliko, kot se trdi, koliko znaša to naknadno število premogarjev?

— Na kak način bi se dalo to preobilo delo prenesti v druge industrije?

— Koliko dne nezaposlenosti so vsilili premogarjem tekem preteklega leta?

— Koliko je znašal v različnih delih dežele dejanski letni zaslužek premogarjev?

— Tozadevna dejstva naj se spravi na dan in takoj bo postalo jasno, na kateri strani je krivda in kdo je odgovoren za naravnost neznosne razmere v tej industriji.

Neumnost pa je popustiti, da potekajo tedni, dočim postajajo dejanske zaloge premoga vedno manjše.

Javno mnenje je velika sila.

Naj se vsled tega mobilizira.

Po slovenskih nasebinah.

Chicago, Ill. Čevno bi se lahko veliko pisalo iz našega mesta, pa vendar, kakor zasledujemo, se najmanj.

Kako se imamo tu po Chicago, mogoče ne bo nobenega zanimanja. Da so delavske razmere tudi slabe, je gotovo. Dela je malo, jela veliko, a denarja od nikoder.

Kaj pa društveno življenje? To pa, kakor se čuje, se krepko razvija. Vstanovljeni sta bili pred nekaj meseci dve društvi, društvo Zarja in društvo sv. Mohorja. Obe dobro napredujeta, tako da imata že nad 200 članov, kar pomeni v tem kratkem času velik uspeh.

Kakor vidim, bo društvo Zarja presegalo kmalu 300 članov in članice. Društvo Zarja sprejme pod okrilje člana ali članice kateregakoli mišljenja, samo da je vreden član društva. Društvo sv. Mohorja je pa bolj strogo. Tam pravijo: onega lista ne čitati in vse cerkvene stvari plačevati. Zato pa tem rajše pristopajo k društvu Zarja, ker jih nihče ne komandira kakor tam. Pri tem društvu so deležne podpore tudi ženske, kar menda pri onem niso. Jaz pa pravim: tudi žene so potrebne podpore, dostikrat, bolj kot moške.

Zakaj ni složnosti med ljudmi? Kako lahko bi bilo to eno samo društvo, sedaj pa ta razlika! Eden pravi: beri to, ako ne, nisi naš; drugi pravi: čitaj, kar hočeš, pa vseeno si lahko naš.

Ako eden pazno zasleduje to čikaško gibanje, bi imel vedno dosti dopisov v Glas Naroda, a ne vem, ali so ljudje tako strahopetni, ali nočejo ali ne vedo kaj početi. Veliko je takih, ki so zmnožili tega, zakaj molčijo?

Pozdravi Čikažanka.

Cleveland, O. Staršem Knezevič je umrl 7mesečni sinček za pljučnico.

— Rojenice so se oglasile v družini Mr. Leopold Skapina, kjer so pustile krepko hčerko.

Joliet, Ill. — Umrla je 25letna Antonija Samec. Pokojnica je bila hči Johna Stauffel. Zapuščena poleg soproga že šest malih otrok.

Umrl je 73 let stari rojak M. Rogan. Doma je bil iz Lokvice pri Metliki. V Ameriki je bival 40 let, skoraj vedno v Jolietu.

V Jolietu je umrl znani George Skrtič, star okoli 30 let in doma od Ravne gore. Bil je težko in nevarno operiran in od onega časa ni bil več trdnega zdravlja. Zapuščena vdova brez otrok.

Terra Alta, W. Va. — V "State Tuberculosis Sanitarium" v Hopewentu, W. Va. je umrl rojak Anton Knaflje.

Umrl je za sušico v starosti 27 let. V zavodu za jetične se je nahajal 22 dni in tja je bil poslan iz Wheeling, W. Va. Bolehal je kake štiri mesece. Pokojnik je bil samec, doma iz Bača pri Št. Petru, podomače Lekačev.

Iz Slovenije.**Zagonetna smrt dveh železničarjev.**

V noči od nedelje 26. febr. na ponedeljek sta v državni javni bolnici v Ljubljani umrli nenadne smrti sprevodnik južne železnice, Ivan Kladnik, stanujoč na Lazah, in zavirač južne železnice, Jernej Marucelj. Vest je vzbudila med železničarji veliko razburjenje in pričelo so se raziskovati o vzrokih smrti vse mogoče govorice. Ivanu Kladniku je bilo že v soboto doma slabo, kar je potožil tudi svoji hčerki. V nedeljo se je odpravil v Ljubljano in se ustavil v baraki na južnem kolodvoru, kjer je padel nenadoma v nezavest. Odpravljali so ga že popoldne v bolnico, kjer je kljub takojšnji zdravniški pomoči čez nekaj ur umrl. Pred smrtjo je bil še zaslišan. Na vprašanje, ali je kaj jedel, je odgovoril, da nič, pač pa je pil na rezervuarju. Podrobnosti ni bilo mogoče več izvedeti, ker je padel zopet v nezavest in takoj nato umrl. V ponedeljek okoli 3. ure zjutraj je bil iz iste barake na južnem kolodvoru prepeljan v nezavestnem stanju v bolnico zavirač južne železnice Jernej Marucelj, ki je tudi v par urah izdihnil, ne da bi bilo mogoče kaj izvedeti od njega. Oba železničarja sta imela na sebi znake akutnega zastrupljenja in je bila rešitev izključena. Zagonetni dogodek, ki je zahteval dve žrtvi, bo dognala sodna obdukcija.

Smrtna kosa.

V Št. Jurju ob Pesnici je umrl višji poštni kontrolor v pok. Josip Trtenšek v starosti 72 let.

V Ljubljani so umrli: posestnik Ivan Kalin, hčerka majorja v pok. Lenka Jansa in Urban Gril, železniški sprevodnik v pok., star 85 let.

V Žeah pri Konjicah je umrl Ivan Gosak, posestnik in gostilničar. Pokojnik je bil markantna osebnost v konjskem okraju. Kot dolgoletni župan v stari avstrijski dobi je imel mnogo opravka z nemškimi birokrati, a ni nikdar skušal pred njimi svojega odločnega narodnega prepričanja skriti. V svetovni vojni je izgubil dva sinova, ki ju ni mogel prebiti, tretji pa je odvetnik v Ptuj. Delo za svoje, obično in narod je bila pokojniku najvišja dolžnost.

V Mariboru je umrl Ant. Hren, nadučitelj v pok. Pokojnik je služboval 44 let v Framu in Šent Janžu na Dravskem polju. Bil je vzoren učitelj, kremenit značaj in splošno priljubljen. Star je bil 77 let.

Smrt tihotapca.

Na Mrzelu vrhu je bil dne 22. febr. ustrelen doslej neznan tihotapec, ki na klic obmejne straže ni obstal, marveč se spustil v beg. Vojak je streljal za tihotapecem ter ga zadrl v glavo. Tihotapec je obležal na mestu mrtve.

Tihotapečeva smola.

Anton Drašler, 19letni kajzarjev sin iz Zavrha pri Borovnici, se dosedaj ni udeleževal tihotapstva. Nesreča pa je hotela, da jim je doma zbolela krava, ki so jo morali takoj zaklati. Napravili so veliko klobas, ki so jih sklenili prodati. Njih hiša stoji na samem. Usodno noč je par tihotapev zaslo s pota in so dolgo taval na okrog v temi. Končno so zagledali pri Drašlerjevih luč in krenili takoj tja. Stari Drašler jim je takoj pokobil svojo nesrečo, da je moral zaklati kravo in pripomnil, da ima na prodaj veliko klobas. Eden izmed tihotapev mu je takoj pomagal iz zadrege, rekoč: "Saj imate vendar velikega in močnega fanta. Naprtajte mu klobas in naj gre z nami." Po kratkem odmoru so se tihotapeci podali s fantom na pot in prešli srečno mejo. Fant se je vrnil domov, obložen z lirami. To ga je ojunalo in lotil se je tihotapstva. Toda sreča mu je bila opoteča. Kupčija se mu je sicer posrečila tudi v drugi in je prodal vse klobase po 7-8 lir, toda v tretji ga je zadela nesreča. Nesel je čez mejo poleg klobas še par zavitek tobaka. Toda ravno na meji so ga opazili obmejni vojaki ter ga pozvali, naj se ustavi. Ker pa je skušal uteči, je padel strel, ki je mladega Drašlerja zadrl v desno nogo in se je zgrudil na tla. V temi so vojaki ranjenca zgrešili. Drašler se je šele drugo jutro, ves prezebljen, priplazil do nekoga kmetu, ki mu je pomagal do doma, kjer so ga naložili na voz in odpeljali v ljublj. bolnico.

Žrtve splošnih konj.

Dne 27. februarja dopoldne je posestnik Franc Wagner iz Plača pred hotelom "Pri zamoreu" v Mariboru razkladal z voza vino. Ko je za trenutek pustil hlapec konje brez nadzorstva, so se ti splašali in zdirjali po Gosposki ulici proti Glavnemu trgu, kjer so se zaleteli v izložbeno okno Weltove evetličarne in razbili šipo. Na vozu se nahajajoča 13letna Milka Hrovat je padla z voza, vendar pa se je samo lahko poškodovala; 19letna gospa Milka Molnar, ki je prihajala s trga, se ni mogla več pravočasno umakniti in je padla pod voz, pri čemer si je zlomila nogo pod kolenom ter so jo morali prepeljati v bolnico. Konje so končno ustavili in jih vrnili lastniku, ki bo moral plačati za poškodbe odškodnino.

Naša goriška rojaka

Prinčič in soproga, ki sta morala zaradi fašistovskega divjanja zapustiti rodno Kozano pri Gorici, sta kupila gostilno "Pri treh ribnikih" v Mariboru, ki je bila doslej last Nemea Heina.

Razna imenovanja.

Franc Hribnik je imenovan za višjega upravnega oficijala v hiralnici v Vojniku.

Justina Veranič je imenovana za pisarniško oficijanko splošne bolnice v Mariboru.

Sodni sluga Anton Merc iz Slovenjgrada je imenovan pa poduradnika pri okr. sodišču v Šmarju pri Jelšah.

Anton Vozel, sodni sluga v Višnji gori, je premeščen k dež. sodišču v Ljubljani.

Invalid Ivan Novak je imenovan za sodnega slugo pri okr. sodišču v Višnji gori.

Orožniški narednik Metod Sprgar je imenovan za slugo pri okr. sodišču v Slovenjgradu.

Peter Zgaga

Vojna je bila strašna reč, mir je pa grozna polomijada. Ljudstva si niso čisto nič na boljšem.

Neprestano se sliši o jari gospodi. Tudi v Ameriki se je jako razceperila in razpasla.

Kaj pa je pravzaprav jara gospoda?

Zdi se mi, da bi bil zanjo dober naslednji primer:

V neki slovenski vasi je živel župan, ki je bil sila ponosen in mogočen človek. Čeravno ni bil s pametjo čisto nič v rodu, je njegovo gospodarstvo presegalo vse meje.

V tisti kraj je prišel nekoč tujeje in vprašal malo dekle:

— Čegava si?

— Županova — je odvrnila.

— Kje je pa mati?

— Jaz nimam matere, jaz imam mamo.

— No, kje pa je mama?

— Pri potoku srajejo pere.

— Kje je pa oče?

— Jaz nimam očeta, jaz imam papava.

— No, kje pa je papav?

— V postelji leži in čaka, da bo mama srajejo oprala, da jo bo oblekel.

V starokrajških listih čitamo:

— Pravoslavni lemenatar v Belgradu ima 2400 kron stipendije na mesec.

Katoliški škof na otoku Hvaru ima 1400 kron plače na mesec.

Meni sicer duhovska gospodinja ni posebno pri sre, toda nekoliko enakopravnosti bi moralo biti vseeno v enakopravni državi, kjer je boje versko prepričanje svobodna stvar.

To sicer zveni kakor bajka, pa nazadnje vseeno ni:

Kmetič je imel staro kravo in suhega osla. Ko je opravljal svoje težko delo na polju, je oba vpregel, da sta vozila od ranega jutra pozne v noč.

Nekega dne sta se pa sprla. Beseda je dala besedo in slednjič se krava ni mogla več premagati ter je rekla svojemu drugu:

— Ti si osel.

Osel je imel odgovor na jeziku ter ga je zabrusil:

— Ti si pa krava.

Tako osel kot krava sta bila razžaljena vsled teh medsebojnih očitkov.

Baroni se nočejo pogajati z majnarji.

Vlada jih noče siliti, ker stoji na stališču, da mora biti tudi v demokraciji državi razloček med deincem in baronom.

Pred kratkim so imeli v državi New York metodistovski popje svoje zborovanje. Ker se pa na duhovniških zborovanjih razpravljajo o vsem čem drugim kot o veri, je jasno, da so razpravljali metodisti o prohibiciji.

In sprejeta je bila resolucija: Predsednik Harding naj mobilizira vso armado in mornarico, da bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

To bi bilo dobro v gotovih ozi. Saino vprašanje nastane, kje bo delila Amerika novo armado, ki bo spravljala pijane mornarje in vojake v kosarne.

Jugoslavanska**Katol. Jednota**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih surtina: JOHN N. MOVERN, 674 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor.

MOHOR MLADIČ, 2005 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 8217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasillo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišča spricvala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Split proti draginji.**

Tudi občinski svet v Splitu je razpravljal te dni o vprašanju splošnega naraščanja dragotinje, zlasti mesa. Ker vlada v Dalmaciji veliko pomanjkanje mesa, ki se v velikih množinah izvažajo v Italijo, je sklenila spletska občina zaprositi vlado, da prepove izvoz živine in ostalega blaga preko pristanišča v Kotoru, Metkoviću in Splitu, ker preko teh pristanišč gre v Italijo še ono malo živine, kar je ima Dalmacija.

Žrtve lavin.

Iz Bosne in Hercegovine prihajajo poročila o velikih nesrečah, ki jih povzročajo lavine, nastajajoče vsled tavanja snega. Tako je v bližini Travnika zajela lavina, ki je odtrgala na tamkajšnjem hribovju, nekega 18letnega mladčnika, ga potegnila s seboj in zasula. Kmetje so ponesrečence izkopali šele naslednji dan mrtvega. V selu Jakšću je zasula lavina lavina kmeta Mateja Kuraja, njegovo ženo in dva otroka. Podrla je tudi njegovo hišo in ubila vso živino. V Ramboku je odnesla lavina posestnika Ivana Kipševića s seboj sedem glav goveje živine in 45 ovac ter mu napravila nad 40,000 dinarjev škode.

"Stare hiše"

Imenujejo vseučiliški dijaki one svoje tovarise, ki ne izvrše svojih študij v predpisani dobi. Kakor poroča beograjska "Politika", bo proslavilo dunajsko vseučilišče te dni redek jubilej "stare hiše". Priljubljen bo za doktorja medicinskega dijaka, ki ima polnih 50 semestrov! Na slovesnosti bo zastopala tudi beograjska medicinska fakulteta in jugoslovansko ministrstvo za narodno zdravje, ker je

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPPELLER"

Pri prvih znamenjih prehlada, prvih pojavih revmatizma; nevarcije se poslužite tega zanesljivega ommagega linimenta.
Pripricajte se, da ima vsaka steklenica Pain-Expellerja, ki jo kupite, tvorniško znamko "Sido".
35 in 70 centov v lekarnah ali pri F. A. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

ZAKAJ? -

plačate več, za pravi, pristni Columbia gramofon, ako ga dobite EDINO LE OD MENE \$10.00 CENEJE. Zaloge je obilna. Rekorder v vseh jezikih po 75 centov komad. Sežite takoj po tej izvanredni priliki. Cenik dobite pri: Victor Navinšek, 331 Greeve St., Conemaugh, Pa.

Vladimir Levstik:

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad.

(Nadaljevanje.)

— Težka kladiva padajo; toda mi smo trije od jekla. Kujte, kovači! Kladivo poka od lastnih udarcev; vi menite, da kujete smrt pa kujete birst in življenje. Kaj za to, če se odkrhne drobce in izgine? Zdjaj gre za vse, ne za enega, ne za sto. Jaz, bodi trd, da se ne vpgogne petnajststotisoč bratov in sestra, izmed katerih si bil izbran!

Mati mu raste pred očmi, pomnožno križemrok, kako gleda po gruntu, polna divje odločnosti. On ve, da ji ne klone glava, kljub vsemu ne; vesoljnemu narodu bi jo pokazal v teh časih ognjene izkušnje!

— Kastelel in stara pravda! Čuj sina, mati, in spavaj mirno, ne prošnje, ne vzdihne ne bo iz mojih ust, v mojem sreču ne senčice plahosti. Povej to svojem gruntu, stara, mameu in velike-ma, ki je vseh skupna last.

Oslabele telo mu igra v drgetu znošila.

— Ali ti nisem rekel, Zina, ti si večer: kar je v naju, ne umre! Če bi prav tisočkrat strohnel v tej jami, bom vendar pri tebi, zakaj jgad je zemlja, naša večna zemlja, ki spoznava svoj zakon in božji ukaz; kjerkoli boš hodila, me boš gledala z očmi, čutila pod nogami. . . In zemlja se bo kričala in sama kričala, če tudi zadnje-ga iztrebiš z nje, in nihče ne bo stal na nji, kdor ne prispeže na staro pravdo!

Znoj mu rosi čelo in senice, truden je. Komaj, komaj odpira trepalnice, Jaka se polni z drobtin, tihim zvenenjem, ki poje ujetemu gadu uspankanko. Iz stene raste nekaj, pomika se bliže, stoji pri postelji, sklanja se k njemu. Oh, kaj je, včasih kamenit in ošaben, včasih mlad, mil in ljubeč, Mari? Zina? Oboje se zlija v eno; moten angel razgrinja perot nad jetnikom; on svojega gada ne da. . . Čuj šepet — strah, kako votel in mrzel!

— Daj sina, ljubeča, zemljo — očaj gada, meni je zapisan! Hočem ga imeti — daj!

Toda angel odgovarja:

— Vprašuješ me, ker ga sama ne moreš vzeti. . . Gad ne pogine, gad je moj; odkar so ga bili in opljuvali, tebi zapisali in živega pokopali, ni več Jaz, ampak Pravica — Resnica, ki ne umre, dokler ga jaz ne zapustim. . . Vera — Upanje. Ljubezen drži Pravico — Resnico; iztrga jo, Smrt, če si nama kos!

Zli glas molči.

In Jaz, diha mirno. Potok šumi po dolini. Skrinjani pojo nad njivami. Nedeljski zvonovi se ubirajo iz devetih fara, in jutranji plamen skače s Sevskega hriba k vitkim borovcem Konjske rebr.

X.

Kastelka se je renadoma zbudila ter sedla v postelji. Zazopotala je, padlo, počilo — kdo ve? Pa ne da bi bili tatovi v hiši? Zdjaj ima solirga več poguma, ko je malo moških doma; dva hlanca so ji pobrali, tretji pojde vsak čas. . . Tema je v sobi, le komaj se riseta štirikotna okna; zunaj tih, droban, strupeno enoličen dež. Vdova seže tipaje po užigalici, da posveti. Ničesar ni videti, ničesar čuti; še nekam tiše se zdi kot ponavadi.

— Budalo, — se ozmerja sama. — Kaj skačeš, hudiča, ko je vse tiho? Leži, stara in spi!

Toda reči je lahko, storiti težje. Najprej se spomni Toneta, ki je pisal danes, da odhaja zdaj na bojišče, v Srbijo, pravi. In komaj prečene misel nanj, jo zmoti Jaz, nez: beži, skrb, saj pravijo vsi, da je zadeva jasna ko beli dan in se ni bati ničesar! Kajpak tretji je Jaka na vrsti, ali njega se okla-ti z obema rokama:

— Tak vsaj ti me pusti pri miru! Ali naj res ne zatisnem oči radi te ljube gadje zalege? Odkar je vojna in Jaz, zaprt, ne poznam več pravega spanja. . . Tak beži; ne, ne in ne; Kastelke ni doma, pa mir besedi!

To rekši se obrne v steno, zatka ne ušesa in šteje: ena, dve, tri, štiri, do petinosemdeset. Zaspala je.

Glasno reče njeno dibanje: tihno; zdajpazdaj zasmeji, kar se

drugače redko dogaja. Roke niso miru na odeji, telo se premetava, kakor bi uhajalo težke mu bremenu; srajca zdrkne z ramen, mogočne prsi štrle nage v mrak. Toda vdova hoče spati in spi do jutra.

Bleda, sivkasta zarja gleda skozi okno. Kastelka si mane oči; udje so kakor od svine, ni se ji no-je vstati. Bude jo? Kdo stoji za-raz? Jera ni; ta bi stopila noter in stresla gospo za ramena, saj je že osmo leto pri hiši.

— Trk, trk! — Trk, trk! — situ-riarj sitnost pred vrati.

— V uho me piši, kdor si! — de- vdova srdito in se odene čez glavo. — Ni hudič, da se ne bi nave-liceal.

Toda zgodnji prišlec je trdo-vruten; on hoče h Kastelki, ne da se odgani.

— Trk, trk, trk! — ponavlja čimdalje glasneje, vda ropoče klju-ka in rožlja ključ v ključavnic.

— Ali bo mir, krščenduš! — zarohni gospa, vsa pripravljena, da skoči ven ter osebo vrže nad-lego po stopnicah.

Sedaj zastlihi Jožev glas, tako čuden in daljni, kakor bi stal ti-šo milo od nje.

— Zakaj me ne spustite k sebi, mati? Ali me ne poznate več? Jaz sem, vaš Joža, najstarejši gad. . .

Tako žalostno govori kakor bi mu bili zobe izruvali in izžgali strup.

— Jezus! — vzkligne Kastel-ka; da bi zaklela, se niti ne spom-ni. — Ti, Joža? Počakaj, precey ti odklenem!

— Ni treba, mati; nič ne vsta-jajte, saj pridem tako. . .

— Že je v sobi, ne da bi bil vrata odprl; vstopil je kar skozi čelo.

— Joža! — Kastelka iztegne roke. — Joža kaj je s teboj? Od-kod prihajaš? Mari si bolan, moj Joža?

— Oddaleč, mati; v ne veste, kako dolga je pot. Bolan sem.

— Kaj ti je, otrok? Govori! — si-ga vdova. Strah jo prijeme od hipa do hipa, leze iz uda v ud; sin je bel ko sredica, in kaplje krvi ni v njegovem obrazu, in mraz mu diše od lice.

Joža tišči roko na čelo:

— Boli me. . . Tako hudo boli, oh, mama!

Od nežnega imena se stari še težje stisne sree; in hkrati jo je groza, sama se vprašuje kajaj.

— Glava me boli. . . Oh, tako strašno me boli glava — tu, prav-tu, kjer ste me poljubili. . .

In stoka ter kaže s prstom na sredo čela.

— Joža, — ječi Kastelka. —

Skrivnost misleca.

Francoski spisal Paul Gault.

Gospod Labardier je prišel tu-di to poletje, kot običajno, da preživi par tednov pri svoji so-rodnici, madami Dillaud. Slednja, vdova z dvema hčerkami, Marto in Lucijo, je živela na svojem pr-izjemnem posestvu, ki se je nahaja-lo ob bregovih reke Saone, nedaleč od Villefranche.

Ker je bil samec ter star že nad šestdeset let, je znal gospod La-bardier ceniti to bivanje pri svoj-ih očarljivih sorodnicah. Tudi slednje so znale v prav toliki me-ri ceniti navzočnost gosta, ki je bil tako priprost, neafektiran in vedno dobre volje, kajti to jim je pomagalo ubiti enoličnost daljše-ga bivanja na deželi.

Ta ljubeznivi stari gospod je bil človek posebnega tipa. Do štiri-desetih letih je živel življenje po-stopaja. Nato pa je prišel vsa-ko leto izdajati zbirko iskrie in življenjskih resnic in te zbirke je pošiljal svojim sorodnikom, pr-jateljcem in znanecm. Čeprav je bila večina njegovih izrekov po-vsem navadna ter je bilo le težko najti med njimi nekaj res lepega ali globokomunega, je napravilo njegovo pisateljstvo vendar ne-kaj utisa ter mu pridobilo v kro-gih njegovih sorodnikov in pr-iateljcev naslov Misleca.

Ljudje, ki so bili na ta način vsako leto počasteni, so se čudili v prvi vrsti vrednosti izdajanja teh zbir in v drugi vrsti dejstvu,

pa ne zato. . . Reci, otrok, imej usmiljenje; ne zato, ker sem te poljubila?

— Zato, — mrmra Joža. — Sa-mo zato.

In kot je prišel skozi celo, si seže v glavo ter vzame iz nje krvavorečo rožo; s tihim smehla-jem jo položi materi na srce.

— Jezus! — zarjove vdova z nečloveškim glasom. — Tak vsaj povej, ali si živ, ali si mrtev!

Sin se bridko nasmehne, pokl-na in nič ne pove, kako. Izgini-li je kakor upihnjem.

Svetlo solnčno jutro sije v so-bo, vrabci čivkajo v žlebu, Jera ropoče v kuhinji. Tista zarja po-prej je bila kalna in siva, Sanja-la je. . . Toda ko si oddahne, pote-gne vase tujo vonjav, kakor po-sladkih, temnokrvavih gavtrožah.

S tresočimi rokami razmeče po-steljo; rože ni. Kastelka je sanja-la.

— To ima zdaj človek od vsega, — tentaci ko se umiva. — Krščen-duš, take sanje. . . Hoho, moj gad! Prav nič ga ne boli glava; zdav-je kakor riba v vodi; njegova kro-gla se ni ulita in tudi ne bo. Mo-gočje pride zvečer pisanje.

Pisanje pride, ali vdovi ne od-leže. Dandaznem lete v hišo Jože-ve karte, prešerni, lehkomišelnj pozdravi fanta na vojni; toda ma-ti jih bere le s pol očesa. Mrkla in srepogleda hodi okrog, komaj ji leze beseda z jezika, misli se ji zapletajo, kadar sploh kaj misli.

Ne kaj ogromnega jo tišči še hu-je nego taktir, ko so naznanili voj-no. Duša leži stlačena pod breme-nom na dnu srea in se ne more ge-niti; bogve, če sploh še diha. In kar je najbolj čudno: vdova do-bré ve, da so jo zastupile sanje o gadu, pa si vendar ne upa misliti nanje. Pozabiti jih hoče; ni res, ni jih bilo. Kjerkoli jo napade spemini, začne preklinjati, da si vse tišči ušesa. Toda moreča slika jo drži kakor past; čim obupne-je se izvija, tem bolj jo davi, tem ostreje dehti roža z bledega čela.

Kastelka ne spi, ne je, ne pije, ne odgovarja ljudem. Kakor nora be-za okrog, in zares se ji meša v glavi; le pomisliti noče, odkod in zakaj.

Z bojišča dolgo ni poročil o strašni burji ki divja pri Levovu. Generali molče, toda ljudstva ve-do, da se koljeta dva na življenje in smrt. In zdajci — glas kakor blisk po deželi:

— Naši es umikajo daleč nazaj! — Tedaj se Kastelka osreči:

— Nemara je ujet, — razsodi sama pri sebi, — Rekla sem, da ostane živ. (Dolje prihodnjaj.)

— To je res zelo čudno, — je rekla. — a bil je le slučaj, ki vam je pripomogel k uspehu. Pogosto morate ostati pred svojimi lesemi in kockami, ne da bi se vam po-srečilo privleči iz njih niti kari-kature kakke miš.

— Ne trdim, da se to nikdar ne zgodi, — je rekel Labardier.

— Poskusimo torej še enkrat, — je dostavil.

Zopet je dal potegniti tri koe-ke iz svoje vreče in ženske pre-čitale besede, ki so stale zapisane na kockah.

Kapital.

Parfum.

Obresti.

— Če boste napravili iz teh treh besed kako misel, vam bom čestitala. Me tri homo priznate, da smo poražene.

Labardier ni rekel ničesar. Po-stavil je kocke predse ter pričel.

— Kapital je parfum obresti. — Ne. — Obresti so kapital par-fuma. — Zopet nič. — Parfum so obresti kapitala. — Grozno. — Iz-premenimo jih zopet. — Parfum je kapital obresti. — To ne pome-nja ničesar. — Obresti so parfum kapitala. Ha, ha.

Ponovil je počasi:

— Obresti so parfum kapitala. — To se mi zdi precej čudno. Kaj mislite o tem?

Bolj presenečene kot prej ni so-moglo ženske drugega kot pri-znati uspeh drugega poskusa.

— Bravo! Zmaga! Vi imate prav.

Prav nič mu niso zavidale tri-umf, katerega je užival z veliko blaženostjo in naivnim zadovolj-stvom.

— Sedaj poznate mojo skriv-nost, — je rekel. — Ali sem pla-gijator?

— Gotovo niste, — so rekle vse tri sorodnice.

Marta pa je dostavila z majh-no senico ironije:

— Vi ste velik izumitelj, stric, zaslužite svoje mesto med mi-sleci.

V spremstvu gospe Dillaud in njenih dveh hčera se je vrnil v

svojo sobo. Posadil jih je Krog mize ter šel nato k neki skrinji-či, iz katere je vzel vrečo iz ze-lega blaga, polno resenih pred-metov, sodeč po glasu, katerega so povzročali. To vrečo je posta-vil na mizo s svečanostjo sveče-nika pri izvrševanju svojega sve-tega urada.

Odprl je vrečo ter prosil mada-mo Dillaud, naj potegne iz nje majhno kocko. To je storila ter izročila kocko gospodu Labar-dier.

— Sedaj je vrsta na vaju dveh, — je rekel proti obema hčerka-ma.

Vse tri so bile skrajno mistifi-cirane ter se na tihem vpraševale, če se stari gospod mogoče ne šali. On pa je ostal popolnoma resen.

— Pričeti hočemo s priprosto mislijo, — je rekel, ko je uredil pred seboj tri kocke, na katerih so bile prilježne tiskane besede, izrezane od časopisa.

Prečital je počasi:

— Sree, Dvorljivost, Dobrohot-nost.

S temi tremi besedami lahko ustvarimo misel. To pa se zgodi na naslednji način. Zvezmo jih s kakim navadnim glagolom. Naj-bolj navadna glagola sta imeti in biti. Vzemimo najprvo glagol biti.

Potem imamo: — Sree je dvor-ljivost, dobrohotnost. — To ne pomenja ničesar. Izpremeniti mo-ramo red besedi. Ko storim to, sledim mehaničnemu pravilu, da pomaknem na levo besedo, ki sto-ji na desni. Beseda dobrohotnost pričenja v tem slučaju stavek:

Torej: — Dobrohotnost je sree dvorljivosti. — Tudi to nima še nobenega smisla. Torej naprej: — Dvorljivost je dobrohotnost sree. — To že pričenja imeti pomen.

Mogoče pa je najti še kak bolj-si pomen. Premaknem besede in dobim: — Dvorljivost je sree do-brohotnosti. — Nadaljna izpre-memba reda besedi: — Dobrohot-nost je dvorljivost sree. — Kaj pravite? Ali ni to čedna misel?

Ni navadna in ji tudi ne manjka globine. Lahko se ustavimo prav-tukaj. Ali se mi je dokaz posre-čilo?

Vse tri navzoče ženske so bile presenečene, tako glede postopa-tu pa glede rezultatov. Kljub temu pa je dala madama Dillaud izraza svojemu dvomu.

— To je res zelo čudno, — je rekla. — a bil je le slučaj, ki vam je pripomogel k uspehu. Pogosto morate ostati pred svojimi lesemi in kockami, ne da bi se vam po-srečilo privleči iz njih niti kari-kature kakke miš.

— Ne trdim, da se to nikdar ne zgodi, — je rekel Labardier.

— Poskusimo torej še enkrat, — je dostavil.

Zopet je dal potegniti tri koe-ke iz svoje vreče in ženske pre-čitale besede, ki so stale zapisane na kockah.

Kapital.

Parfum.

Obresti.

— Če boste napravili iz teh treh besed kako misel, vam bom čestitala. Me tri homo priznate, da smo poražene.

Labardier ni rekel ničesar. Po-stavil je kocke predse ter pričel.

— Kapital je parfum obresti. — Ne. — Obresti so kapital par-fuma. — Zopet nič. — Parfum so obresti kapitala. — Grozno. — Iz-premenimo jih zopet. — Parfum je kapital obresti. — To ne pome-nja ničesar. — Obresti so parfum kapitala. Ha, ha.

Ponovil je počasi:

— Obresti so parfum kapitala. — To se mi zdi precej čudno. Kaj mislite o tem?

Bolj presenečene kot prej ni so-moglo ženske drugega kot pri-znati uspeh drugega poskusa.

— Bravo! Zmaga! Vi imate prav.

Prav nič mu niso zavidale tri-umf, katerega je užival z veliko blaženostjo in naivnim zadovolj-stvom.

— Sedaj poznate mojo skriv-nost, — je rekel. — Ali sem pla-gijator?

— Gotovo niste, — so rekle vse tri sorodnice.

Marta pa je dostavila z majh-no senico ironije:

— Vi ste velik izumitelj, stric, zaslužite svoje mesto med mi-sleci.

V spremstvu gospe Dillaud in njenih dveh hčera se je vrnil v

Izpred ljubljanske porote.

Dne 28. febr. se je moral pred-porotniki zagovarjati 26letni me-hanik Ivan Pucelj, ker je dne 24. oktobra 1918 na Borovnici Ama-lijo Marušič s silo oropal za 5300 kron. Obtoženec je bil za časa ro-pa vojaški begunec in je po zlo-činu zbežal na Goriško, odkoder se tudi po prevratu ni več vrnil, vsled česar je bila za njim izdana tiranica. Ko je meseca novembra lanskega leta prišel čez mejo, je bil aretiran in oddan v zapore so-dišča v Ljubljani. Obtoženec pri-znava svoj zločin in se zagovarja na bado. Zaslisane priče so izja-vile, da se je obtoženec zelo bru-talno vedel. Obtoženca zagovarja dr. Novak. Senat je stavil porot-nikom dve vprašanji, prvo glede hudodelstva ropa, drugo glede hudodelstva tatvine. Porotniki so z 9 da in 3 ne potrdili za rop, na-ker je senat obsodil obtoženca na 3 leta težke ječe.

Drugi se je zagovarjal 21letni delavec France Gregore tudi za-radi hudodelstva ropa. Obtoženec je, da je dne 1. novembra 1921 na cesti med Kranjem in Kokrico de-jansko oropal berača Jožefa Mar-ja za 130 K. Obravnava je doka-zala, da sta se obtoženec in poško-dovavec v vinjenosti sprla in vva-la, zato so porotniki glavno vpra-

šanje glede hudodelstva ropa so-glasno zanikali. Senat je razglasil oprostitno razsodbo in je bil ob-toženec takoj izpuščen.

Tretji se je zagovarjal Jožef Omerza, 20letni trgovski pomoč-nik, ki je izvršil vlom v trgovino Josipa Vidmarja v Ljubljani. Ob-toženec je zaradi tatvine že tri-krat predkaznovan, enkrat tudi že pred poroto. Obtoženec je, da je vlomil dne 5. decembra 1921 v stanovanje uradnice Marije Širca v Ljubljani na Gosposvetski cesti. Tam je z vetrihom vdrl v zaprto stanovanje, pobral mnogo srebr-ne, nekaj ur, vržice in uhanov v vrednosti 9100 K, kar je pozne-je prodal nekemu židu v Zagrebu.

Nato se je klatil po Slavoniji in Bosni, dokler ga ni policija posla-la domov v Žužemberk. Takoj drugi dan pa jo je pobral v Ljub-ljano in dne 21. januarja tega leta vdrl v trgovino Josipa Vidmarja ter pobral iz blagajne 98,181 kron gotovine, 2 srebrni kroni, 1 sre-brno liro in 1 zlato uro vredno 4 tisoč kron. Porotniki so na stav-ljeno jim vprašanje glede hudo-delstva tatvine v znesku nad 40 tisoč kron soglasno potrdili, na-ker je senat obtoženca obsodil na 3 leta težke ječe.

Šesti se je zagovarjal 21letni delavec France Gregore tudi za-radi hudodelstva ropa. Obtoženec je, da je dne 1. novembra 1921 na cesti med Kranjem in Kokrico de-jansko oropal berača Jožefa Mar-ja za 130 K. Obravnava je doka-zala, da sta se obtoženec in poško-dovavec v vinjenosti sprla in vva-la, zato so porotniki glavno vpra-

šanje glede hudodelstva ropa so-glasno zanikali. Senat je razglasil oprostitno razsodbo in je bil ob-toženec takoj izpuščen.

Tretji se je zagovarjal Jožef Omerza, 20letni trgovski pomoč-nik, ki je izvršil vlom v trgovino Josipa Vidmarja v Ljubljani. Ob-toženec je zaradi tatvine že tri-krat predkaznovan, enkrat tudi že pred poroto. Obtoženec je, da je vlomil dne 5. decembra 1921 v stanovanje uradnice Marije Širca v Ljubljani na Gosposvetski cesti. Tam je z vetrihom vdrl v zaprto stanovanje, pobral mnogo srebr-ne, nekaj ur, vržice in uhanov v vrednosti 9100 K, kar je pozne-je prodal nekemu židu v Zagrebu.

Nato se je klatil po Slavoniji in Bosni, dokler ga ni policija posla-la domov v Žužemberk. Takoj drugi dan pa jo je pobral v Ljub-ljano in dne 21. januarja tega leta vdrl v trgovino Josipa Vidmarja ter pobral iz blagajne 98,181 kron gotovine, 2 srebrni kroni, 1 sre-brno liro in 1 zlato uro vredno 4 tisoč kron. Porotniki so na stav-ljeno jim vprašanje glede hudo-delstva tatvine v znesku nad 40 tisoč kron soglasno potrdili, na-ker je senat obtoženca obsodil na 3 leta težke ječe.

Šesti se je zagovarjal 21letni delavec France Gregore tudi za-radi hudodelstva ropa. Obtoženec je, da je dne 1. novembra 1921 na cesti med Kranjem in Kokrico de-jansko oropal berača Jožefa Mar-ja za 130 K. Obravnava je doka-zala, da sta se obtoženec in poško-dovavec v vinjenosti sprla in vva-la, zato so porotniki glavno vpra-

šanje glede hudodelstva ropa so-glasno zanikali. Senat je razglasil oprostitno razsodbo in je bil ob-toženec takoj izpuščen.

Tretji se je zagovarjal Jožef Omerza, 20letni trgovski pomoč-nik, ki je izvršil vlom v trgovino Josipa Vidmarja v Ljubljani. Ob-toženec je zaradi tatvine že tri-krat predkaznovan, enkrat tudi že pred poroto. Obtoženec je, da je vlomil dne 5. decembra 1921 v stanovanje uradnice Marije Širca v Ljubljani na Gosposvetski cesti. Tam je z vetrihom vdrl v zaprto stanovanje, pobral mnogo srebr-ne, nekaj ur, vržice in uhanov v vrednosti 9100 K, kar je pozne-je prodal nekemu židu v Zagrebu.

Nato se je klatil po Slavoniji in Bosni, dokler ga ni policija posla-la domov v Žužemberk. Takoj drugi dan pa jo je pobral v Ljub-ljano in dne 21. januarja tega leta vdrl v trgovino Josipa Vidmarja ter pobral iz blagajne 98,181 kron gotovine, 2 srebrni kroni, 1 sre-brno liro in 1 zlato uro vredno 4 tisoč kron. Porotniki so na stav-ljeno jim vprašanje glede hudo-delstva tatvine v znesku nad 40 tisoč kron soglasno potrdili, na-ker je senat obtoženca obsodil na 3 leta težke ječe.

Šesti se je zagovarjal 21letni delavec France Gregore tudi za-radi hudodelstva ropa. Obtoženec je, da je dne 1. novembra 1921 na cesti med Kranjem in Kokrico de-jansko oropal berača Jožefa Mar-ja za 130 K. Obravnava je doka-zala, da sta se obtoženec in poško-dovavec v vinjenosti sprla in vva-la, zato so porotniki glavno vpra-

šanje glede hudodelstva ropa so-glasno zanikali. Senat je razglasil oprostitno razsodbo in je bil ob-toženec takoj izpuščen.

Tretji se je zagovarjal Jožef Omerza, 20letni trgovski pomoč-nik, ki je izvršil vlom v trgovino Josipa Vidmarja v Ljubljani. Ob-toženec je zaradi tatvine že tri-krat predkaznovan, enkrat tudi že pred poroto. Obtoženec je, da je vlomil dne 5. decembra 1921 v stanovanje uradnice Marije Širca v Ljubljani na Gosposvetski cesti. Tam je z vetrihom vdrl v zaprto stanovanje, pobral mnogo srebr-ne, nekaj ur, vržice in uhanov v vrednosti 9100 K, kar je pozne-je prodal nekemu židu v Zagrebu.

Nato se je klatil po Slavoniji in Bosni, dokler ga ni policija posla-la domov v Žužemberk. Takoj drugi dan pa jo je pobral v Ljub-ljano in dne 21. januarja tega leta vdrl v trgovino Josipa Vidmarja ter pobral iz blagajne 98,181 kron gotovine, 2 srebrni kroni, 1 sre-brno liro in 1 zlato uro vredno 4 tisoč kron. Porotniki so na stav-ljeno jim vprašanje glede hudo-delstva tatvine v znesku nad 40 tisoč kron soglasno potrdili, na-ker je senat obtoženca obsodil na 3 leta težke ječe.

Šesti se je zagovarjal 21letni delavec France Gregore tudi za-radi hudodelstva ropa. Obtoženec je, da je dne 1. novembra 1921 na cesti med Kranjem in Kokrico de-jansko oropal berača Jožefa Mar-ja za 130 K. Obravnava je doka-zala, da sta se obtoženec in poško-dovavec v vinjenosti sprla in vva-la, zato so porotniki glavno vpra-

Požigalec.

FRANCOOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaborian,

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

79

(Nadaljevanje.)

Gostilničar sam ni vedel dosti, a njegov natak, ki je služil pri njem že pet ali šest let, je poznal Sir Burnetta, kot je vsakdo imenoval Angleža ter je bil v prav dobrih odnosih s služkinjo, Suko Wood. Medtem, ko je stregel obema, je povedal vse, kar je vedel.

Rekel je, da je bila Suka vitka deklica, koje lasje so bili rdeči kot živ ogenj. Pogosto se je na dolgo in široko razgovarjal z njo, kadar je prišla po kaka že pripravljeno večerjo, po vino ali po pivo, katero je strah ljubila. Povedala mu je, da zelo zadovoljna s svojim mestom, ker je dobivala dosti denarja ter ni imela skoro nobene dela, kajti ostajala je sama v hiši skozi devet mesecev na leto. Od natakarja sta nadalje izvedela, da mora imeti Sir Burnett še nadaljno hišo, ker je prihajal na Vinsko cesto le v namenu, da prejme obiske neke dame.

Ta dama je zele vzemirjala Suko. Izjavila je, da ni mogla nikdar videti niti koga njenega nosu, tako previdna je bila v vseh svojih gibanjih. Kljub temu pa je Suka sklenila videti jo in naj stane kar hoče.

— In lahko se zanesete, da se ji je to posrečilo ob tej priliki, — je zašepetal Gudar v uho gospoda Folgat.

Konečno sta izvedela od tega natakarja, da je bila Suka zelo intimna s služabnico nekega gospoda, ki je živel popolnoma sam zase na št. 27.

— Morava jo videti, — je rekel Gudar.

Na srečo je bil gospodar deklice ravno ven in bila je sama v hiši. Izprva je bila nekoliko prestrašena, ko sta se oglasila pri njej dva neznanca možka ter jo pričela izpraševati. Detektiv pa jo je znal hitro potolažiti in ker je rada klepetala, je potrdila vse, kar ji je povedal natakar v gostilni ter dostavila še par podrobnosti.

Suka je bila njena intimna prijateljica. Povedala ji je, da ni Burnett nikak Anglež, da ne piše tako in da se le skriva v Vinski cesti pod napačnim imenom v namenu, da sestane s svojo ljubico, ki je bila vsekakor dama ter čudovito krasna. Konečno, ob izbruhu vojne, ji je povedala Suka, da se bo vrnila domov v Anglijo, k svojim sorodnikom. Ko sta zapustila hišo starega samotarja, je rekel Gudar proti mrtnemu odvetniku:

— Dobila sva le malo informacij in porotniki bi jim posvečali le malo važnosti. Dosti pa je bilo, da se potrdi vsaj deloma ugotovilo gospoda de Boaskorana. Mi lahko dokažemo, da se je sestajal tukaj z neko damo, ki je imela največji interes, da ostane nepoznana. Ali je bila to grofica Klodijez, kot pravi on? To lahko izvem od te Suki. Ona jo je videla, kajti o tem ne more biti niti najmanjšega dvoma. Vsled tega moramo dobiti to Suko. Ona jo je videla, kajti o tem ne more biti niti najmanjšega dvoma. Vsled tega moramo dobiti to Suko. In sedaj hitro v voz in v glavni stan. Lahko čakate name v kavarni, v bližini justične palače. Ne bom se zamudil več kot četrto ure.

V resnici pa se je zamudil dobro uro in pol. Gospod Folgat se je pričel že vznemirjati, ko se je končno prikazal ter izgledal zelo zadovoljen.

— Natak, čašo piva, — je rekel.

Sedel je k odvetniku nasoroti ter rekel:

— Kaj ne, dolgo sem se zamudil. Nisem pa izgubil niti sekunde časa. V prvi visti sem si preskrbel mesec dni dopusta. Nato sem si pridobil pomoč človeka, katerega sem hotel poslati za Sir Burnettom in Miss Suko. To je dober dečko, po imenu Barus, ki govori angleški kot kak domačin. On zahteva pet in dvajset frankov na dan, polne stroške ter petnajst sto frankov nagrade v slučaju, da bo uspešen. Dogovoril sem se, da se sestanem z njim ob šestih in mu dam definitivni odgovor. Če prejemete te pogoje, bo odpotoval še danes v Anglijo, dobro prepran od mene.

Mesto drugega odgovora je potegnil gospod Folgat iz listnice tisoč frankov ter rekel:

— To je nekaj za pričetek.

Gudar je ravno izpil svoje pivo ter rekel:

— Dobro, potem vas moram zapustiti. Potikati se hočem krog hiše markiza de Tassar ter povpraševati. Mogoče bom izvedel kaj kam. Jutri bom porabil celi dan, da preiščem hišo v Vinski cesti ter zaslišim vse trgovce, ki so na seznamu. Pojutrnjem bom najbrž opravil tukaj. V štirih ali petih dneh bo dospel v Sovter nekdo, ki pa bom jaz sam.

Nato je vstal ter dostavil:

— Jaz moram narešiti rešiti gospoda de Boaskorana. Jaz hočem storiti to. Preveč lepo hišico ima. Videla se bova v Sovter.

Ura je bila štiri. Gospod Folgat je zapustil kavarno neposredno za detektivom ter šel ob reki navzdol proti Vseučiliški cesti. Hotel je videti markiza in markizo.

— Markiza počiva, — je rekel služabnik, — a gospod markiz je v svojem kabinetu.

Gospod Folgat je vstopil ter ga našel še vedno pod učinkom strašnega prizora, katerega je doživel tekom jutra. Ničesar ni rekel svoji ženi, česar bi v resnici ne mislil. Bil pa je vznemirjen, da je rekel to vsprke takih okoliščin. Kljub temu pa je čutil neke vrste utoho. Resnici na ljubo rečeno se mu je zdelo kot da so strašni dvomi, katere je obdržal tajne tako številna leta, izginili, kakor hitro so bili izgovorjeni. Ko je zagledal gospoda Folgat, je vprašal z žalostno izpremenjenim glasom:

— No?

Mladi odvetnik je ponovil podrobno poročilo, katero mu je že prej dala markiza. Dostavil pa je, česar slednja ni mogla omeniti, ker ni tega vedela, da je namreč sklenil Zak storiti obupen korak. Vsprke tega razkritja je bil markiz ves iz sebe.

— Nesrečni človek, — je vzklisknil. — In jaz sem ga dolžil ... Hotel se je ubiti!

— In midva, jaz in gospod Maglear, — je dostavil Folgat, — sva imela težaven posel pregovoriti ga, da je opustil svoj sklep in le s težavo sva mu ubila v glavo, da bi ne smel nedolžen človek nikdar in pod nobenimi pogoji misliti na samomor.

Debela solza je stekla po razoranem licu markiza, ki je zamrmral:

— Jaz sem bil krivo nepravilčen. Ubogo, nesrečno dete!

Nato pa je dostavil naglas:

— Jaz ga hočem videti. Sklenil sem spremljati markizo v Sovter. Kdaj boste odpotovali?

— Nobena stvar me ne zadržuje tukaj v Parizu. Stori sem vse, kar je bilo mogoče storiti ter bi se lahko vrnil še danes zvečer. Jaz

pa sem v resnici izmučen. Mislim, da bom odpotoval jutri ob tridesetih na enajst.

— Če storite to, bomo potevali skupaj. Jutri ob desetih na Orleanski postaji. Dospeli bomo v Sovter krog polnoči.

(Dalje prihodnjač.)

Vešala.

Pred našimi očmi vstajajo zmešane slike obešanja protiaustrijskih revolucionarjev v svetovni vojni. Gledali smo jih v brutalnem doživetju in pa na slikah. Koga niso pretresle? Kdo se ni zgrabil? Kdo se ni zavedal, da pojde zgodovina preko vešal svoje odločbe? Samo Habsburgovci se misli, da obeša s človeškim telesom tudi protiaustrijsko revolucionarno misel!

Bolestni fantast Aliagič ki se je smatral za komunisto, je ustrelil lanko poletje v Oedineah ministra notranjih zadev Draškoviča. baje dušev, očeta zloglasne Obzane, ki se je držal kri in jok tišev. Draškovič je mislil, da služi z Obzano svoji ideji — kako poročena misel! In kako krvavo plačilo! Človeško je nase usmiljenje s človekom Draškovičem in njegovo rodbino. Politično smatramo kot socialisti dejanje Aliagičeva za škodljivo, za pogrešen anarhističen čin. V zmoti se je boril Aliagič za svojo idejo z napadom poedinec proti nasprotni mu ideji. Kaj pomeni v gigantskem boju dveh svetovnih nazarin par človeških življenj? Ali privedejo akti poedinec na poedinec akt bližje k zmagi?

Država kakor je, ima zakone, ki ščitijo njo in državljane. Vsa njihova, dostikrat kruta teža, mora zadeti tudi političnega atentatorja.

Pustimo na strani vprašanje smrtne kazni vobče, vprašanje ali sme slabotni človek saditi o življenju svojega bližnjega!

Sodniki so sodili na podlagi obstoječih zakonov in izrekli, da je Aliagič kriv in da mora na vešala. Sodniki so sodili po svoji vesti, zato odgovarjajo sami sebi in za konu.

In Aliagič je bil v Zagrebu obešen!

Mi pa se vprašamo: ali je bila z njim obešana tudi komunistična ideja?

Ali ni faktorja v državi ki ima pravico in celo moralno dolžnost popraviti mrtvoško zakonov in v svojo besedo vrati političnemu življenju? Ali naj res velja barbarsko pravilo, zob za zob, oko za oko?

Ministr, svet, ki je, vršec kraljevo oblast, odklonil Aliagičevu pomiloščenju, je iz političnih motiv, predal smrti človeka, ki je iz političnih motivov ubijal. Ali ni to, če že ne drugega, slaba politika? Ali niso motivi isti? Težka odgovornost pada na vas!

Tembolj, ker govori smisel Vidovdanske ustave drugače. Aliagičev zločin je nesamljiv političen zločin. Aliagičev zagovornik dr. Politeo pa tudi drugi so pravilnega mnenja, da vešala niso odgovor pravič, ki jo piše člen 9. Vidovdanske ustave, ki noče smrtne kazni za politične krivice.

Koliki pot ste se že, o državotvorci, pregrešili proti besedi in duhu ustave, otroku vašega duha?

Ali ste s tem pomagali državi? Niti sebi ne boste!

(Dr. M. Korun v "Naprju")

Reški alarm.

"Corriere dela Sera" je priobčil k dogodkom na Reki nastopen značilen članek:

Celo Rusija in cela Turčija kažeta voljo, da bi se pomirili na znotraj in na zunan, vsi kažejo tako voljo, samo Reka ne. Izolirano in paralizirano tekom starih vojnihih let je dušila tri leta revolucija, in tako je to mesto danes brez dela, v veliki bedi, ima pristanišče prazno in njegove tovarne molčijo. Obsojeno bi bilo gladovati, ako bi ne bil obliži roke velike matere, ki so jej prisrčile na pomoč. — Reško vprašanje je bilo slabo formulirano od prvega početka. Pozabilo se je na njo v londonski pogodbi. V novi situaciji tekom premirja in po premirju, ko je bilo treba agitacije, da se Reka priključi Italiji ali vsaj osvobodijo Jugooslavije, se je zgodilo to, da se je takorekto poskusilo aktivirati Italijo k Reki. Boj proti Jugooslovanom ki so ga junaki bili in tudi dosegli zmago Italijani malega municipija, bi bil kmalu postavljen Italiji kot zaključni in stalni program njene zunanje politike in teritorialno vprašanje, kakršnih je bilo mnogo med zmagovalci in premaganci, se je razvilo do takega obsega, da se je bavil z njim velik del mednarodnega pozorišča. Iz tega hiperboizma napram zunanosti je narastel hiperbolizem bolesti v notranjosti. Zanelo so bili zavrgli kot izdajalec in slavofoila, pa ga je končno večina poklekala nazaj, smatrajoč ga za edinega rešitelja reškega mesta. Nasilje maloštevilnih se je zamenjalo upiralo volji večine. Ko se je nova vlada konstituirala, se je gibala med stalnimi grožnjami, ki so se v trenutku, ko se je imela končno izvršiti rapalska pogodba, razvile v odprto in zmagonosno ustajo. Italija je storila napram Reki svojo dolžnost glede prehrane, ali v mnogih drugih zadevah se je motila in tako je krivda na današnjih nezdah na njeni strani mnogo večja, nego na strani Rečanov. Ta odgovornost obtežuje najbolj vlado Bonomija, ki ne bi bil smel pozabiti, da je osebnopodpisal rapalsko pogodbo. Naša dežela je imela moč, zavzemati se za nacionalne usode Reke, ni pa imela moči, da bi razbila mednarodne odnošaje, izpreverila zezaljevid, odstranila gorovje in napravila distance elastične. Nobena človeška volja ni mogla doseči tega, da bi reško zaledje ne bilo več jugoslovansko in da bi mogla Reka živeti drugače nego kot pristaniški izliv Jugooslavije in drugih podonavskih dežel v konkurenci s Trstom. Rešiti ta problem, ne da bi se upoštevalo v polni meri to dejstvo, bi bilo pomenilo žrtvovati Reko Trstu, ki bi bila po svoji strani žrtve nesmiselne politike. Prava diplomatska kriza, ki je dovela do rapalske pogodbe, je trajala manj nego dve leti. Kriza izvršitve pogodbe pa traja že skoro eno leto in pol. V skrajno težavni mednarodni situaciji leta 1920, smo lahko odbili vse zavlačevanje in dosegli podpis v Rapalu. V mednarodni mnogo lažji situaciji bi bili lahko izvedli določbe pogodbe tekom par mesecev. Res je, da na onstran Jadrana, zlasti na Hrvaškem, vlada zla volja, rej je pa tudi, da na tej strani Jadrana je vladala vsaj le noba. V novi reški revoluciji nekateri Rečani mislijo, da je mogoče pogodbo, ki se ni izvršila, kratkoma razveljaviti, češ, da se ni zgodilo še nič, dokler se ne zgodi vse. Ne, treba, da se v tej točki ne dpuščajo nikaki dvomi. Bila je in je sankrosartna dolžnost Italije, da pomaga Reki, da si obvaruje svoje italijanstvo, da jo podpira gospodarsko in da jo spremlja na težkem potu novega prosperanja. — Italija ima pa tudi dolžnost, ki se veže z njenimi največjimi dolžnostmi, da ne podreja svoje evropske in svetovne politike kontroli reških strank.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

Zato pa nastopata Faeta in Schanzer svojo vlado z dvojno nujno nalogo. Najprej morata dobiti olajševalna sredstva, da se vzpostavi na Reki red in zmožnost za delo. Takoj nato pa morata zopet pridobiti izgubljeni čas in ga posvetiti izvedbi rapalske pogodbe. Reka ne more odpraviti iz svoje notranjosti. Njene bolesti ne bodo gonehale, dokler se med reškimi meščani ne razširi prepričanje o storjenem činu in o stabilnosti neodvisnosti v določenih mejah. Šele takrat bo mogla evolucija za ureditev mesta odstraniti nasilje in ustaške skupine se izpremene v stranke. To je smisel alarma.

ADVERTISMENTS.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.